

Latweefchu Awises.

Nr. 20.

Zettortdeenâ 16. Mai

1857.

Awischu-sinnas.

No Pehterburgas. 19tâ Aprila deenâ Deems muhsu Keiseru apdahwinajis ar festo behrenu, jaunu Leelwirstu, ko swehtâ kristibâ nosaufuschi par Sergei Aleksandrowitschu. Augsta Keisereene un behrens labbâ wesselibâ. Lai Deems stiprina. — Keisera mahte nu irr Rohmas pilsatâ, kur Pahwests, Kattoku tizzibas walbineeks, winnu ar wissadu leelu gohdu un zeenischanu zeen. — Ar jo leelu gohdu un preeku Sprantschu Keisers un laudis Parisê zeen un gohdina muhsu Leelwirstu Konstantinu; tam taifa wissadas balles, gohda maltites lohti lepna, arri leelu munstureschanu un lepnu jakti; bet schi naw isdewufees. Keisers, patti Keisereene un Leelwirsts dsinnufchees ar wisseem leelkungeem, gehgereem un sunneem brangam erkšķim (kas gan drihs tahds kâ breedis) pakka, bet schis laikam sahjis behgt un ne warrejuschî to panahkt. Keisereene maktiga gehgereene un jachtneeze buhdama un Leelwirsts gan ne gribbejuschî to atstahkt, jubdsehm skrehjuschî pakka, — jebfchu pats Keisers nokuffis no jahfchanas fenn apstahjees, — bet wolti, erkšķi ne warrejuschî panahkt, un teem simtu simteem zilwekeem un sunneem bij janahkt atpakka. — Sprantschi ne warr isbrihnotees par muhsu Leelwirstu zil Winni dedfigi wissu redseht un mahzitees, un zil gudri un dsilli mahzihti Winni effoht. Nu Winni ees us wissahm obstahm, kur kuggus jeb kaxa-leetas taifa. Kalenderu Rehnineene luhgufe, lai muhsu Leelwirsts nahloht arri pee winnas fehrst un winnas kuggus apluhloht. Skaidri ne sinn woi eefchoht. — Muhsu Todlebens at-

kal Parisê atnahjis no Sardinias. Sardinjeri gribb taifihht jaunu kaxa-obstu Spezzia; tad nu Todlenu bij luhgufchi lai nahkt un teem dohdohht sawu padohmu, kâ ja-taifa. Redsi kâ wissa pasauke to zeen. — Eistreibereu Keisers ar Keisereeni sawas Stalijas semmes bijis, un wissadu schehlastibu tur darrijis, nu pa Ungeru (Wengru-) semmi reiso, kur ar neredsetu stahiti un gohdu wissur winnus usnemem. — Sprantschu Prinzis Napoleons taggad Berlinê, kur Pruhjis winnu gohdina. — Ar teem dselses-zekkeem, ko Kreewu semme gribb taifihht, ees labbi, jo nu gaddahs wairak kauschu, kas to dselses-zekku naudas-grahmatas gribb pirkt, ne kâ tahdi papihri irr dabbutjami. Pehterburgâ tikkal 150 tuhkt. tahdu naudas-grahmatu bij dabbutjamas, un tuhda pirmâ terminâ 319 tuhkt. farakstijufchees, kas tahdas grahmatas gribb mantohht un sawu skaidru naudu par to dewufchi. Tâpat arri Parisê schihs naudas-grahmatas labpraht pehrk, turprettim Kalenderi tahs ne buht ne gribb nemt. Woi scheemums to dselses-zekku labbumu ne nowehl? — Spanjeru semme wehl bads un schur tur nemeers iszektahs. Ir tē kâ pa wissu pasauli gaida lohti swehtigu gaddu, jo wissi augtu un wihna-lohki un druwas rahdoht baggatus augtus. — Kalenderi suhta wehl kuggus us Kinesereem — bet dsird, kâ Spranzis wairf ne gribboht Kalenderem eet lihds. Arri Indija schur tur iszektotees dumpis prett Kalenderem, un fakka, kâ Perseru walbineeks ne gribboht to meeru tâ derreht, kâ irr no-fpreests. Raksta, ne effoht teefa, kâ Perseri Kalenderus winnejuschî itt kâ muhsu Awises Nr. 17. stahstihht. Turprettim lassam, kâ

Calenderi Moammeras pilfachtu panehmuschi, un leela kauschanahs pehz 13 tuhft. winnejschi, 200 noschahmuschi, 17 lehlus-gabbalus gabbalus un pulks karra-leetu panehmuschi, zittus aisdinnuschi. — Taggad lassam ka Calendereem tur wiffadi eet; bihstotees no leela karstuma un truhkuma, kas wassar teem tur buhschoht. 1 Calenderu Generals un 1 Admirals paschi fewim dsihwibu panemuschi. Sakka ka ahrprahtâ bij palikkuschi. — Seemel-Amerikareem taggad kildes ar Juanas-Granadas walsti (skattees Amerikas lantkahrte) un karra-kuggus turpu grihb suhtih. Arri schee taisahs ar kuggeem un karra-spehku panemt Widdus-Amerikâ to weetu, kur Amerikâ irr patti schauraka weeta (Panamu). Kahro dabhuht scho weetu, lai tē eetaisahs tas zetsch, kur wiffas pasaules andele ees no Atlantikas us leelo pasaules juhru. Gudri deesgan isdohmahts, bet sakka, ka Calenderi teem to ne no-wehleschoht. S-z.

1) Dihmants.

Brihnischligs akmins tas! Skaides ka wiffskaidraks leddus gabbalinisch, kâ raffu pillite palikkusi par amini, un jebfchu trausch un schlektams, tatschu arri brihnumi zeets, tâ, ka wiffslabbaka wihle tam neko ne warr padarriht, un, ja grihb winnu slihpeht, ar neko zittu to ne warr, ka ween ar zittu sliktaku ne skaidru dihmantu pihschteem. Pareisi slihpehts us pulku kantehm, zaur ko amina jaukums azzim ihsten brangi rahdahs, dihmant paleek par wiffleelaku gresnumu baggatajeem un spihgulo gan eeksch gredseeneem gan eeksch aufarreem, pee broschehm, mattu-addatahm, kemehm un zittahm rohtahm seerwischkeem, — spihd arri pee wihrischkeem daschâ glihtumâ un eeksch gohda simehm, spihd wifstihm eeksch Kehniu un Keiseru krehneem, — ka azzis skattitajam paleek kâ apstulbotas, jo greechahs azzis labpraht us scheem akmintineem, kas kâ swaigsnites spigulo, mirdsin mirds un wisse un kritte un spulgo ne ween pa deenu, bet arri wakkarâ; jo wairak swetschu eededsi-

na, jo labbak wiffas pahrspehd. Dihmants irr itt kâ ugguns, kas palizzis zeets. Bet dahrgs arri, par warru dahrgs! Itt masus nefkaidrus dihmenta skaidrus nemm preeksch glasneekem, lai ar teem glahsi greech, un tahdu weenu gan lehti ar rubuli ween, woi diwi, woi trihs rubuteem malka; bet tohs dihmantus, kas labbi skaidri, un ar gudribu slihpeti, — itt smalki noswerr un pehz swarru pahrdohd. Ar to swarru arri pahreekam augprezses dahrgums, jo leelus rettaki atrohd, un wiffleelaks tahds akmins naw leelaks pahrwistas pautu (ohlu), un tas wehl neslihpeti buhschanâ; bet zaur slihpechanu gan drih pufse eet noht. — Lai nu Awischu lassitaijelle kaut kâ sinnatu dihmantu wehrtibu apdohmaht, jafakka papreekschu ka par dihmantu pihschleem, ar ko leelaks gabbalus slihpejamalka slihpetajam pascham 4 rubuti un 30 kapeiki, lai dabbutu tik dauds ween ka well pufszettort pippara graudi. Slihpetajam darbs irr us kahdeem gaddeem, ja grihb slihpeht ka nahkaks dihmantu kas wehl nwell pilnigi pufsohtru lohti, un tahds dihmantu buhtu jamalka ar gan drihs aston tuhstoscheem sudr. rubuteem par slihpechanu ween, un akmins lihds ar to darbu malfatu feschsimts tuhstoschu rubulu. Masakee irr lehtaki. Akmintinu ko noswerr ar pufszettort pipparu graudeem warr dabhuht par feschdshmits rubuteem. Nemm arri wehl masakus. — Tad nu gan labba laime tahdus spihdoschus gabbalinus atrast starp zitteem akmineem, — un teescham tâ arri, — sinnams wehl neslihpetus, un teem tik kas to proht, pasihstamus, — atrohn dihmantus starp zitteem neekakmineem, woi eeksch teem ee-auguschus, — un gan dasch mekletais, tahdu akminu usgahjis, itt us reisi par baggatu wihru palizzis. Bet tahdu ja-eet lihds kamehr weetas useet kur scheem dahrgem akmineem dsimtene. Ne Kursemme ne Widsemme, ne pa wiffu Ciropu kahdu atraddisi, — ja ne zittam par nelaimi tahds pasuddis. Eeksch Ufias wifstihm In-

dijä, tad wehl eeksch Amerikas, ihpaschi Brasilijas walsti, dihmantus atrohn, jo wairak kalnainäs weetas. Turp Awischu lassitais gan ne no-ees wifs, — un istiks sawä muhschä arri bes dihmanta, — un bes dihmanta warrehs eetapt swehtä muhschibä, ja tif sirdi tas, kas pahre wisseem dahrgeem almineem wiffuteizamais, — mihtais Kungs un Pestitais Jesus Kristus.

H. K—A.

• Arrajeem.

No Leepajas puffes. Ar preeku katrs arraju mihtotais to reds, zil taggad, kamehr rentes-buhshana pee mums eetaifita un wifswairak, kamehr katrs sawus laukus un sawas plawas turr wairak weenä gabbalä, wiffa druwäs kohpschana fahk palikt zittada. Saimneeki scho pawassarü staigaja par mallu mallahm aptahrt, abholiku-fehklas un lehtschu sewim mekledami pitkr; katru semmes stuhriti, kur ko warr feht, plehsch augscham, sawadi arraju eerohtschi tohp redseti, un t. j. pr. Starp scheem jauneem eerohtscheem minneschu ihpaschi to arllu. Lihds schim laudim scheitan itt nekahdu zittu arllu ne redseja, kà tikkai to wezzu Kursemmes arllu; bet taggad jaw redsam dauds fainneekem Wahzsemmes arklus, un itt ihpaschi to arllu, ko Hohenheimes semmes-kohpeju fskohlä walkä un ko Nihzes rentes-kungs pirmais scheitan uszehle. Schis irr bes rittena; kahja, zaur to langbohmu stahwu islaista zaur, schim, kà gribb, to gallu woi jo semmu, woi jo augsti pazeldama, walda to waggas dsittumu woi feklumu; langbohma gallä trihs zaurumi, zaur ko waggas plattumu warr rikteht kà gribb; lemmeschu preekschä greeschamais; fahnis wehrstawa no beesas dselchu plahtes. Schis arlls apwehrsch semmi parleeku brangi, kà ar rakkhanu labbak wiannu ne warr apwehrst; pee tam winsch irr weegls pee waldischanas un stiprs, tà kà wiffu zeetais mahls un plehschums ir labbi refnas faknes wiannu ne brihde; un mannigs arrajs ir wiffus stuhrischus druwä ar wiannu warr isart. Diwju sirgu sinnams waijag, jeb diwju wehrschu;

par to atkal darbs sawadi schkirrahs. Labpracht dohmaju, kà ir diwju paleelu gohwju spehls peetiktu; un ne isprohtu, kalabbad ir mehse ne warram arridsan ar gohwim art tif lab kà Wahzsemmes arraji. Luste irr us druwu skattitees, kas ar scho arllu arta. Rahds fainneeks mannim rahdija weenu reis diwi druwäs gabbalus, kas weens ar muhsu wezzu arllu, ohtrs ar to jauno bij arti, fazzidams schohs wahrdu: Schè mans zuhku rakkums un schè atkal mans arrums. Ihsf teikschu: Skaidrà smilkschu = jeb grunta = jeb skaidrà smiltainä mahlu-semme, un atkal pee fahrtaschanas un fehklas pa-arschanas, tur paturresim sawus wezzus arklus; bet jaunu semmi eetaifohht, jeb atkal fuhdus, ruggajus, ahbolejus pa-arroht, tur tas leelais arlls dauds labbaks. Itt lehts sinnams winsch ne wajd. Lihds schim mehse wehl par wiannu mafajam trihs padsmit lihds pee padsmit rubutu. Bet muhsu arraji ne schelojahs, wiannu pirkuschu. Winsch peeteek ilgi. Nihze jaw zitti kalleji irr meisteri pee wianna pataischanas. Ketta sohles un jaw gattawi isleetas wehrstawas irr dabujamas Leepajä pee Harmsena kunga. Zil ta stellmahkara darba tur klacht, tas irr masa leeta, un tas tai minnetä maksä jaw irr lihds eerehkinahs.

—e.

W e f d h.

1. Ar lappahm appuschlotu zeppuriti,
Lai meschu apgohdam! :;
Kur Deewa darbi zittur wehl tif glihti
Kà meschä atrohdam? :;
2. Par azzu jaukumu Deews liffa,
Kà preeks to usflattoht :;
Tam salkas gohda drehbes apgehrbt tifka
To ar tahm ispuschoht :;
3. Tad salku meschu allasch apmesleschu,
Tur jaukà weetinä :;
Pastaigadams es laifu palaweschu
Tas sirdi preezina :;
4. Lai meschi aug un salko mums par preeku
Ar kohscheem lohziineem :;
Ne pohstisim mehse wiannus tad par neeku,
Lai stahw preeksch behrnineem :; M. B.

Sluddinaschanas.

Pehz Kursemmes liffumu-grahmatas § 124. no Pormsahates pagasta teefas ta nelaiķa kutschera Anſcha Blombergā, Behrenda dehla, — kas pee Pormsahates peerakſtihts un Leel-Gſeres Greeschu muiſchā peedſtimmiſ, bet nu 23ſcha Merza deenā 1857 nomirris, — iħsti un peederrigi raddi un mantineeki, kas teefai naw ſinami, te tohy ſuazimati: var gaddu un deenu, tas irr: var weenu gaddu, ſeſchi mehneſcheem un trim deenahm pehz taħs deenas rehkinahsts, tad ſchi ſuazimachana treſcho un beidsamū reiſi Latweeſchu Awisēs taps iſſluddinata, — pee ſchibs pagasta teefas ar ſklaidrahm parahdiſchanahm un teefas ſihmehm peemeldetees un iſrahdiht, ka tee pehz liffumeem tee iħsteni mantineeki taħs Anſcha Blombergā atſtahtas mantas. Tas nelaiķis ne ar rakſteem, bet ar ſawas paſchas muttes wahrdeem irr no ſpreedis, kā ſcho winna atſtahtu mantu buhs iſdallihst. Ja nu kaħdam buhtu kaħda prettirunnaschana prett ſcho winna mantas norehleschānu, tad lai tas ſchinni terminā to teefas preeſchā iſteiz; ja tā ne darrihs, tad winna prettirunnaschana pehz ſchi termina wairf ne taps peenemta nedſ paſlauſita. Lai to labbi leel wehrā. 3

Pormsahates pagasta teefā, tanni 27. Aprila d. 1857.
(L. S.) ††† Klaw Spruhde.
(Nr. 76.) F. Sokolowsky, pag.-teef.-ſcrihw.

Us ta nelaiķa 23ſchā Merza d. Pormsahate nomirruſcha un tēpat peerakſtihta kutschera Anſcha Blombergā.

gā. Behrenda dehla, atſtahtas mantas kuratera, Zahna Blombergā luhgſchānu, ka Pormsahates pagasta teefā ar ſcheem rakſteem ſuazimā itt wiſſus tohs, kas tam nelaiķim woi us parradeem dewuſchi, jeb winnam parradā paſliffuſchi, — ka teem pehz Kursemmes ſemneeku liffumu-grahmatas §§ 533 un 493, lihds tai 22traī Zubnija deenā 1857, ka tanni weenigā iſſlehgſchānas terminā kur warr uſdohtees, — ſchinni pagasta teefā paſcheem buhs peemeldetees ar taħdu ſtanu, ka — ja tee parradu-deweji ſchinni terminā ne uſdohtees un ne iſrahdihs ka teem taiſnas praſſiſchānas, — ſchee wairf pehz ne taps peemimeti, un atkal ka — ja teem parradu-nehmejem taps eerahdihts ka tee ko ſlehpufchi no tam, ko tee ſchim nelaiķa Anſim Blombergam parradā paſliffuſchi, — tee pehz liffumeem par ſcho apſlehpſchānu tapē ſtrahpeti. 3

Pormsahates pagasta-teefā, tanni 27. Aprila d. 1857.
(L. S.) ††† Klaw Spruhde.
(Nr. 77.) F. Sokolowsky, pag.-teef.-ſcrihw.

Laukelalna muiſchā Zehſu kreisē, Raunas draudis, Wahſemmes bullis (Eiſchihres-sortes) paſchōs labbōs gaddōs par ne daħrgu maſu peħfams.

Weens neprezehts gehgeris, kam irr labbas parahdiſchānas, ka tas ſawu ammatu labbi proht un goħdam weddabs, warr us Zahneem ſchinni gaddā dabbuti wectu eerahditu pee Barona von Franka, Zeligawā paſtes eelā Franka kunga nammā. 1

S i n n a.

Muħſu Awisēs Nr. 19. lappā 74 drukkā miſſejees; jo ſemme ne irr „4500 juħdſes leela“ — bet 5400 juħdſes wiſſapahrt rehkinahsts. 3

Labbibas un prezū tirgus Rihgā tai 13. Maijā un Leepajā tai 11. Maijā 1857 gaddā.

Maſſaja par:	Rihgā.		Leepajā.		Maſſaja par:	Rihgā.		Leepajā.	
	R.	K.	R.	K.		R.	K.	R.	K.
1/2 Eſchetw. (1 puhru) rudſu . 225 —	2	40	2	20	1/2 puddu (20 mahrz.) dſeſes . . .	—	80	—	90
1/3 " (1 ") kweeſchu 325 —	3	60	3	30	1/2 " (20 ") tabata . . .	1	75	1	60
1/3 " (1 ") meeſchu 225 —	2	40	1	90	1/2 " (20 ") ſchihstu appinu . . .	—	—	2	50
1/3 " (1 ") auſu . 105 —	1	15	1	15	1/2 " (20 ") ſchab. zuhtu galſ. . .	2	50	2	20
1/3 " (1 ") ſirnu . 250 —	2	75	2	—	1/2 " (20 ") trohna linnu . . .	1	75	2	—
1/3 " (1 ") rupju rudſu mit. . .	2	30	2	15	1/2 " (20 ") bracka linnu . . .	1	40	1	—
1/3 " (1 ") biħdeletu " . . .	3	10	3	—	1 muzzu linnu fehku . . . 6 lihds	9	—	7	—
1/3 " (1 ") kweeſchu mil. . .	4	40	3	75	1 " ſilku	13	75	13	—
1/3 " (1 ") meeſchu putraim. . .	3	—	2	60	10 puddu ſarkanas ſahls	5	—	5	—
10 puddu (1 birkawu) ſeena . . .	3	75	2	—	10 " baltas rupjas ſahls	5	—	4	60
1/2 " (20 mahrz.) ſweeſta . . .	4	—	3	30	10 " " ſmaltas "	5	—	4	10

Leepajā lihds 11. Maijā d. atnahl.: 54 fuggi un iſgabj. 36. Rihgā lihds 13. Maijā atnahl.: 220 fuggi un iſgabj. 54. Anahfuſchi: 558 ſtruhgas un 1190 ploħsti.

B r i h w d r i ſ ſ e h t.

No juħrmaſſas-gubernemēnts augſtas waldiſchānas puſſes: Oberlehrer G. Blaeſe. Zensur. Zeligawā, tai 14. Mai 1857. No. 87.

Uwischu

Basnizas

Nr. 20.

peelikkums.

sinna.

1857.

Kà diwi fainneeki fawus fehjumus apraudsidami farunnajufchees.

Schinni pawassari Zahnis un Mikkelis kahdà swehtdeenàs rihtà gahje abbi kòhpà fawus laufus un fehjumus apraudsiht, kà allasch fainneeki mehds darriht, bet schoreis winnu druwàs tohs ne darrija preezigus bet noflummuschus, tadeht ka wifs massaras fehjums bija nowihtis un dseltens palizzis; arri rudsi, kas no pawassara bij labbi auguschi un preezigu zerribu us baggateem augkeem dewuschì, nu rahdijahs itt kà nonihkuschì. Zo kahdas diwi neddelas leetus ne bija lijis, bet weenumehr ar karstu fauli semme ta bij isfaltufi, ka dsitti pehz welguma bij jamekle. Tad nu nekahds brihnums, ka wiffur kur smilts semme labbiba sahze nowihst un wasserajs dseltens palikt un tik ween par labbà semmè sehtu fehjumu warreja preezatees. Zahnis eefahze nu kohhti behdatees, ar Deewu teesatees, un fazzija: Kapehz Deews mannim par to gruhtu darbu un puhliu ne kahdu preeku nedohd baudiht. Kur nu nemschu maifi un usturru, kad ta weeniga zerriba nu wehjà? Woi ne esmu fawu fehjumu tàpatt kà zitti fainneeki, kurreu druwàs schinni gaddà no Deewa baggati swehtitas, Deewam un winna audsinaschanai atwehlejis? Al esmu wiffu pehz wezzu wezza eeradduma darrijis? Bet par kò tad Deews zittu fainneeku fehjumus labbi paudsejis un mannu nihzinajis!! Woi tas pareissi?

Mikkelis noflummis par tahdu netizzibu un Deewa faimoschanu, eefahze us winnu tà runnabt: „Nihlais nahburgs! Ilgus gaddus

essam kòhpà dsihwojuschi, daschadus notikkumus tik pat preezigus kà behdigus pahrebaudijuschì, bet wehl ne kad nebiju no tew tik nepaklahjigu wallodu dsirdejis! Sakkì man? Kuresch zilweks irr Deewam no sewis kò paleenejis, ka tas warretu atprassihst un nosazzihst, lai winnam tik un tik dauds atdohd, jeb lai winna tihrumus ar augkeem apbere? Kuresch irr bijis winna padohma dewejs jeb kuresch winnam papreekschu dewis, ka tam taptu atmaksats? (Reem. 11, 2.) Wiasch ar fawu tehwischligu gahdaschanu gan sinna kò un zil kurrà reisè mums saweem behrneem pasneegt woi baggatibu un preeku, woi nabbadsibu un behdas. Wiffu kò wiasch darra, to wiasch labbi darra, winna rohka stahw allasch atwehreta us dohschanu, bet tur pretti winna aufis arri klausahs us to luhgschanu un pateizibu, kò tee zilweka behrni winnam uppure. Tadeht mihlais nahburgs! mums nepeeklahjahs kurneht prett Deewu, lai gan pee saweem laukeem ne kahdu preeku neredsam; mums peenahkajs irr schinni reisè Deewu slaweht, atsiht un wehrà likt, ka ta semme to zilweku grehku pehz nolahdeta, un ka Deews fazzijis 3 Mohs. 26, 3—5. „Ja juhs mannds likkums staigaseet, un mannas pawehleschanas turreseet, tad es jums dohschu leetus sawà laikà un ta semme dohs fawu labbibu, un tee kohki laukà dohs fawus auglus. Un tas kulshanas laiks sneegsees lihds wihna lassishanai, un ta wihna lassishana lihds sehjumam laikam, un juhs ehdisheet fawu maifi, un pahdisheet, un dsihwoseet meerà juhfu semmè.“

Zahnis Mikketa pamahzishanu klausijees, atbildeja: Kurrà sirdi gan pateiziba warretu

raſtees, un kerra mutte flawas dſeefmu dſeedaht ſchohs laukus ſkattoht, kur nekohdas zerribas, ka ta iſſehta fehkla tiſs atdabbuta? Kur tad ta darba alga? Uk mihtais nahburgs tawi eepreezinachanas wahrdi ſchinni reiſe man ne ka newarr eepreezinacht, bet jo wairak noſtkummufchu un behdigu padarra!

Mikkeliſ: Kad manna pamahziſchana tew ſchinni reiſe ne ka eepreezinacht newarr, gan to fajuttuſi zittâ reiſe, ka tawa ſirds no pazeefchanas un jaukas zerribas pildifees, un warreſi Deewu flaweht tapatt plahnu kâ kûplu druwu ſkattidams.

Zahnis ne kô wairs ne runnadams, nahburgam ar Deewu ſazzija un gahje prohjam.

Zahs paſchas deenas wakkara, Deews ſuh-tija jauku augligu leetu, — neſinn woi Zahnim par pahmahziſchanu, jeb to ſirds luhgſchanu labbad kas no daudſeem bes mitteſchanas us augſchu kahpe, jeb arri no ſawas tehwiſchkas gabdaſchanas un ſchelaſtibas ween, — bet tas bij tahds leetus, kas neween to ſaktu un ſpirgtu fehjumu ſpirdſinaja, bet arri to nowihtuſchu un ſakaltuſchu kâ dſihwinacht atdſihwinaja, ta ka ſahle preezigi ſaktoht un augt. Dhtrâ ſwehtdeenâ Mikkeliſ un Zahnis gahje atkal ſawus laukus apraudſiht. Ko dohma-jeet? Kahds nu iſſkattijahs Zahnis no kauna pahnemts. Sawa nahburga, — un wiſſuwairak debbes Tehwa preeſchâ ſahje wihrs gauſchi raudaht un noſchehloht kô pagahjuſchâ ſwehtdeenâ runnajiſ un darrijiſ. Tanni brihtinâ Zahnis pilnigi atſinne kô Mikkeliſ par pamahziſchanu bij runnajiſ. Wiſch atſinna kâ behdulaiſkâ tahda patte pateiziba Deewam jadohd, kâ preeku laiſkâ.

Kad dauds, dauds tahdu atrohdaſs, kas tiſ kô kahdu ſliktumu peedſihwo, kas winna prahtam nepatihl, jeb kad reds ſawas drumas panihkuſchas un ne tâ augtojotees, kâ wiinni wehlejahs un grihb, tuhdaſ ſahk brehkt, waimannaht un praſſiht, kapeh; Deews winneem to tâ dohd, tad lai tee wiſſi klaufahs Mik-kela pamahziſchanu un mahzahs tapatt atſiht

ka Zahnis, ka tiſpatt preezigi kâ behdigi laiſkâ peenahlahs to Tehwu augſtibâ teiſt, flaweht un ſirſnigas luhgſchanas uppureht, kas winnam irr peenemmigas, tad atwehrs wiſch ſawu baggatu rohku un dohs katram arrajam preeku no ſawa fehjuma baudiht.

J. C—k.

Saunas ſinnas.

Wahzſemme taggad ſalaffa dahwanas, jo grihb muhſu Mahrtinam Lutteram uſzelt dahrgu gohda- un peeminneſchanas ſtabbu Wormſes pilſatâ, kur Lutters 1521 leelâ walſts rahts-deena Keiſera, dauds waldineeku, kungu un biſkapu preeſchâ tahdu drohſchu, ſtipru un ſwehtu leezibu iſdewis par ſwehtu Ewangeliumu. Saw effoht ſameſti 12 tuhſt. dahlderî. Arri laffa naudu un kahdus 2150 dahlderus jaw ſadabbuſuſchi, ka warretu zelt tahdu gohda ſtabbu ir Luttera gudram pali-gam Wiſlippam Melantonam Wittenbergas pilſatâ. Schee wiſtri gan pelnijuſchi, ka tohs ar pateizibu peeminn. — Kreewuſemme Kiawas pilſatâ 4tâ Auguſtâ Pehterburgas Superdente eefwehtijiſ jaunu itt ſmukku Luttera baſnizu, jauki iſpuſchlotu ar brangahm ehrgelchm un altara bildi. Scho baſnizu 2 Baroni Vietinghoff ſikkuſchi uſbuhweht par ſawu naudu. Lai Deews Kungs baggati par to ſwehti. — Par peefehdetajeem pee Pehterburgas augſtas baſnizas teefas us 3 gaddeem irr aizinati un no Keiſera apſtipri-nati tappuſchi: Rihgas Dohmas baſnizas wezzakais mahzitaſ Hillners un Turjelas mahzitaſ Grohmanns, Tggauu ſemme. — Lôſewiſ zeen. mahzitaſ (kas papreeſch Walgallê Kurſemme bijis bet nu Rihgâ dſihwo darbodamees pee Deewa walſtibas leetahm,) no Kriſtus mihleſtibas gahda tahs maſas bilſchu grahmatinas, kô juhs ſaweem beh-neem labpraht pehrzeet. Pa 2 gaddeem 1854 un 1855, 78 tuhſt. tahdas grahmatinas lizziſ drukkahht, kas maſka: 1908 ſudr. rubk.; bet tiſkai 1663 rubt. par tahm eenehmis. Tad

nu 345 rubl. pee tam wehl truhkft, ka ta nauda buhtu atpakkaf nahkufe. Bai tas Kungs wiannam palihds kristigas firdis us palihdsibu pee tam lohziht, ka schihs derrigas grammatinas wehl warretu laudis islaist un ar tahm pee Deewa walstibas mohdinaht. — Berlin e nu bij fanahkufchi wairak ka 1 tuhkt. 2 simts Ewangeliuma tizzigu no wiffahm pafauls mallahm, kas par tizzibas leetahm firsnigi farunnajufchees. Par to stabstifim wehl zitta lappâ. Nupat arri bijufchi Stuttgarteres pilfatâ wairak ka 1200 Ewangeliuma tizzigi mahzitaji un Kungi, kas par swehtahm tizzibas leetahm farunnajufchees.

— 3.

Mahrtina Luttera wahrdi pahr ffohlmeistereem un behrnu ffohleschanu.

Winfch sawâ laifâ kahdu reisu runnadams ta effoht fazzijis: „Tilkufchu un Deewabijigu ffohlmeisteru, kas behrnus ustizzigi un pareisi mahza, newarr ar ne kahdu mantu woi naudu aismakfahht. Kad mannim nebuhtu basnizlunga, jeb zitta kahda ammata, tad es ne kas labbaki ne wehletohs buht, ka ffohlmeisters jeb behrnu mahzitais; jo es sinnu, ka pehz basnizlunga ammata tas darbs irr tas wiffu waijadfigakais, derrigakais un labbakais. Wezzus blehschus par labbeem un Deewabijigeem darriht irr gruhtha leeta, garr kurreem basnizlungi daudsfahrt par wolti nopuhlejahs, tee kahdi usaugufchi tahdi paleek; bet tohs jaunus kohzinus warr weeglaki un labbaki ka waijaga pareisi lohziht un audsinaht, jebfchu arri dasch pee tam saluhstu, bet daudsi turklaht labbi isdohdahs.“

„Tapehz falku augstakais un labbakais tikums wirf semmes irraid, sawu laufchu behrnus ustizzigi, Deewabijigi mahziht un audsinaht, kas paschi to neproht un par saweem behrneem gan mas gabda.“

Labbi wahrdi un padohmi no muhsu mihta gohdam peeminnama tizzibas isffaidrotaja Mahrtina Luttera teikti. Zeenijeet ir juhs sawu

ffohlu. Nu ffohlas laifs flahht, waffaras darbi beidsahs, fuhteet sawus behrnus ffohla, lai tohs par labbeem un derrigeem kohzineem islohka. Ruhdseet sawu zeen. mahzitaju un ffohlmeisteru, lai tohs tur usnem, tad tee redsehs un nomannihs, ka jums us ffohlu prahts neffahs un juhs to labbumu saweem behrneem nowehleet.

M. B.

Kas ffohlas behrneem brihwes deenas jeb stundâs jadarra,

Kahds gudribas mahzitajs saweem ffohlas behrneem, waffaras brihwedeenas tohs no ffohlas atlaisdams, teem tahdu padohmu dewe: „Ja druwai buhs laifam labbus angusts nest, tad to waijaga arri weenu brihdi brihwes jeb papue palaisht lai jaunu spehku angusts nest dabbun; tapatt es schkeetu ar to zilweka garra buhschanu waijaga darriht, atlaisht kahdu brihdi atpubstees no mahzibahm, lai atspirgstahs un jaunu spehku un lusti dabbu.“

Bet to meesu ne buhs luttinaht, bet lohziht un kustinaht. Tapehz, kad juhs gribbeet, lai es brihwes deenas jums ko darriht usdohmu, tad darrait ta: Eita ikdeenas par ahru ko pasrahdaht, dahrsa ko rakdami, kohpdami stahdus un kohkus; eita par lauku, garr uppes un meschu mallahm, plawahm un kalnds uskahpdami; jeb sahgejeet, skaldeet malku; un gahdajeet ka waffarâ ffaidra uhdeni uppe jeb esera drohscha weeta warreet masgatees un peldeht, tas wiff derr meesu stiprinaht un lusti us mahzifchanu dabbuht.“ See wahrdi tappufchi ar preeku no wiffseem ffohlneekeem peenemti.

Daschi wezzakee kurn, kad behrneem ffohla par brihwes stundu ko leet padarriht, ne apdohmadami, ka behrni pee darba ka putni pee fkreeschanas dsimmufchi, un bes meefas kustinaschanas puffslimmi buhtu. Tapehz meefas darbi ffohlas behrneem tohti wesselig.

M. B.

Tà eet krohga-brahleem!!

Kahdâ swebtdeenâ gahje gohdigs wezzitis no basnizâs mahjâs un satikkahs ar trihs pui-scheem, sinnameem krohga brahlisheem, kas winnu tâ usrunnaja: „Nu wezzais!“ woi tad pee = ehdees no ta mahzitaja barribas? Us ko wezzais atbildeja: „Esmu gan, paldes Deewam! schodeen labbu teefu baudijs, — kas mannai dwehfelei itt leeti derr. — Bet kur juhs behrni eeseet? basnizâ jau par febbi, jo ta jau beigta. „Krohgâ!“ atbildeja puifchi; „jo tur buhs scho wakkar labbaka dsihwe kâ tawâ basnizâ.“ „Man schkeet“ fazzija wezzais, „juhs eetat us zittu weetu.“ — Puifchi pikti tappufchi usblahwe: „Wezzais nerris! us kurreen tad?“ Wezzais prohjam eedams un ar rohku mesdams atteize: „Pee kahrtawahm!“ Puifchi nu fahze, kâ ikreisesh, krohgâ us naudu trumpeht tik ilgi, kamehr naudas peetruhke. Ko nu darriht? Ja-eet naudu eepelnitees. Bet kur?! Us zekku, kur laudis no pilfata brauz mahjâs. Satikkahs nu kahdu zetta wihru; pilnâ duhschâ buhdami nositte to un atnehme 30 rubbutus fudr.. Tad gahje atpakkat krohgâ un fahze wehl trakkati dsert un trumpeht. — Krohdsineeks no rihta dsirdejis to wihru nosistu effam, un mannijs kâ scheem jaunektem us reisi tik dauds naudas raddahs, — derwe teesai sinnu, kas atradde, kâ schee to flepkawibu bija padarrijuschi. Nu schee pehz tahs semmes likkumeem tappe pakahrti!

Woi nu prohteet mihti jaunekti us kurreen krohgs un trumpeš wadda?

E. Waitkus.

Swaigsnes.

1.

Al tu debbes fillums,
Kur mirds swaigsnites, —
Besgalligais dillums!
Zif tur pafauls?! —

2.

Kabda Deewa warra
Kas tahs wadda tur,
Winna rohfa darra
Kâ tahs ne klist kur.

3.

Apdohmabt kad faktu
Debbes klaijumu,
Zsfazihht ne mahku
Swaigsnu tahkumu.

4.

Un kad tablak flattu
Zittas redsedams,
Brihnumu tad mattu
Kas naw isteizams.

5.

Kas no weetas sfrectu
Allasch tablak klukt,
Swaigsnes ween usectu,
Gals ne kur, ne buht'!!

6.

Ne weens tahs isfkaitihtj
Warr, kaut grippedams,
Rehfinu ne taiht
Kaut jo gudrodams.

7.

Tu ar dohmahm dohdees
Dilliks augstumis,
Un pats scheitan rohdees
Swaigsnu pulzinis.

8.

Jo muhsu femme greeschahs
Debbes klaijumâ,
Sawâ rinkî spreeschans
Swaigsnes spohschumâ.

2.

Apbrihnoht ne lawe
Deewa spehzihu,
Sanemm rohkas, slawe
Winna gudrihu.

B. Vieting.

Brihw drieffelt.

No jubrmaslas-gubernements augstas waldischanas pusses: Oberlehrer G. Blaeſe. Genſtr. Jelgawâ, tai 24. September 1857.
No. 180.

Uwischu

peeliffums.

Missiones

Siinas.

Nr. 20.

1857.

XII. Par Deewa walstibu paganu starpā.

5. Tahs fallas leelā Kluffā juhrā.

Wissureis, mihlee lassitaji, juhs bijam aiswedduschi us Awriku; tur juhs labbi effat eepasinnuschees ar Ottentotteem, Rappereem un zittahm sweschahm paganu tautahm. No Awrikas deenaswiddus mallas juhs taggad weddam par Indijeru juheu tainā zellā arweenu us rihta pussi, un 1200 wairak juhdses pahbraukuschi mehš useetam leelu leelu fallu, Jaunu-Dllanti ar wahrdu, arri par Australiu to fauz. Schi falla gandrihs tilpat leela kà wiffa muhsu Ciropa, prohti lihds 150 tuhkstosch □juhdses. Schi irr ta leelaka par wiffahm zittahm fallahm leelā Kluffā juhrā. Schi juhra nu fahkabs no tahs paschas fallas rihta pusses un issteepjabs lihds Amerikas wakkara pusses. Tē juhs redseet (skattaitees nu labbi Amerikas lantkahrte tais 2 pufslöhdes) tahs zittas fallas pa juhras wilneem iskaifitas, tāpat kà swaigsnes pa debbeswelwi. Lühkofim ar tahm eepasihtees. Papreekschu ap Australias jeb Jaun-Dllantes seemeta un rihtapusses mallahm leelā rinki stahw schahs fallas: Jauna Ginea, Salamana fallas Jauna Kaledonia, Jauna Selante. Wehl tahtak atkal ohtrā rinki stahw schahs fallas: Karolines fallas, Jaunu Ebridu-fallas, un no schahm itt kà platta johste prett Amerikas wakkara pussi aiswelkabs Kuggineeku, Bugs jeb Witfchi-falles, Draudsibas, Mulgrawa, Gilberta, Selchaptas falles ar

Taitas fallu un Markesas fallas; no schahm atkal wairak us seemeta pussi gluschi fewischli stahw Sandwiku fallas. — Tē, mihlee Lassitaji, juhs dauds sweschus wahrduš dabbutat lassihht, un es gan wehletu, kà ikatras lantkahrte labbi eeskattitohs schahs peeminnetas fallas, jo tur wiffas gan atraddiseet un pehz labbaki warreseet saprast muhsu stahstus. No schahm fallahm tahs, kas kà peeminnejam, tai pirmā rinki stahw ap Jaun-Dllanti, redsehs leelakas ar augsteem kalneem, dsittahm ohstahm; tahs zittas fallas irr wiffas masas, gandrihs appatas, un pa widdu ikatraci irr labbi pa-augsts kalns, no kurreem zitti brihscham ismett ugguni un kaufetus alminus, ko nosanz par Lawu. Pee schahm masahm fallahm rahdabs wehl sawada leeta. Prohti irr gluschi masi kustonischi, kas isfkattahs tā kà balta peena lahsite. Schee tāpat kà pee mums glemeschi fewim pataisa kaulainu jeb alminainu mahju, no kurras wianni nekad ne schlirrahs, bet tā kà sa-auguschi ar to kohpā dsihwo. Schahs winnu mahjas us tahdu wihsu isfkattahs kà leeli kohki, kad ruddenslaikā lappas nobirruschas. Tahs is juhras dibbena ar laiku pazekahs til augsti, kà uhdens tahs ne-aisneimm wairs. Tad ar laiku zits ar zittu sapinnuschees jaunās fallas juhrā no teem zekahs. Schohs kaulinus jeb alminainus to kustoniu mahjas nosanz par Korlehm;*) tahs irr farkanas, baltas, dseltenas, melnas, un no tahm istaisa preeksch seeweescheem krelles un zittu gresnibu; tur tahs labbi

*) Peeminneschana. Lühdsam zeen. mahs. R—ll., kà tas gibbetu mums par to leetu Uwisches plafchali isstahsiht.

leelas, tur arri ehkas täpat kà no almineem no teem istaisa. —

Wissas schahs fallas kohpà irr tillkai 24 tuhktoschu □juhdses leelas, un ja peerehkina Jaun-Dllanti, tad tur us 174 tuhktoschahm □juhdschm semmes' dsihwo tillkai 3 woi 4 miljoni zilweku, kas par til leelu plattibu kohiti mas. So muhsu Kreewu walsti us 60 tuhktoschi □juhds., kas Siropas dalkà, dsihwo libds 60 miljon. zilweku. Par wissahm schahm fallahm jafakka, ka bes ween Jaun-Dllantè, tur dauds faufas un tufschas weetas, semme branga un augliga, ar maseem strautiaeem, kupleem kohkeem un smuklahm plawahm un weetahm arri labbi kohpteem laukeem un dahseem un ehkahn puschkota. Gais, jebfchu paschà filtatà semmes mallà, tomehr remdens un jauks; to padarra jubra un dsistri webji, kas ikdeenas no pulksten 10 rihtà libds pulksten 6 wakkarà no jubras, un no pulksten 7 wakkarà libds pufksten 8 rihtà atkal no semmes pusses pubsch. Seemas nekahdas tur naw; sneegs un leddus redsams tillkai us pascheem wisaugstakeem kalneem. Arri nekahdu plehfigu swehru tur naw; zittus kufstous tur ne-atradde, kà ween funnus un zuhkas, ko abbus weenlibds bruhke preeksch ehfchanas. Das weenigs grubtums irr Jaun-Dllantè siffeni un par tahm zittahm fallahm arri breefsmigas muschas, kas stipraki wehl kohsch ne kà muhsu bittes. Palmakohki un sawadi tahdi kohki, kureu augti labbi leeli un zepti isdohd brangu ehdamu, kas maifes weetà derr, un wehl sawads stahds, kam faknes wehl smeckligakas par muhsu kartuppleem, un ko nosauz Zams-fakne, — wissi schee aug bes ihpaschas kohp-fchanas paschi no serwis un teem eedfihwotajeem isdohd pilnigu barribu; täpat arri ta jubra irr pilna brangu un smeckligu siwju. —

Bet kahdi nù paschi tee laudis? Diwas sawadas tautas par schahm fallahm dsihwo, kas pehz usskatta, pehz wallodas un dsihwofchanas labbi isfchirramas. Jaunà Dllantè, Jaunà Ginea, Salamana fallàs un Jaunà Kaldonià dsihwo Papua-tauta, tumfsch-bruhni, ar melleem spurrajneem un ihseem

matteem, platteem degguneem un luhpahm, eeflihi stahwedamahm azzim, lihdsigs teem Mohreem Awrikà, bet augumà dauds masaki par winneem. Par tahm zittahm fallahm dsihwo Malaiju-tauta, to arri fauz par Austral-Indijanereem, brangi smukli laudis, leeli un flaike no auguma, dselteni zitti arri, wissuwairak seewischki, gandrihs balti, täpat kà mehs, ar garreem tumfscheem matteem un spohschahm azzim. — Arri pehz sawadi dsihwes un zittas buhschanas schahs abbat tautas sawà starpà pawissam sawadas. Si Papuà-tauta irr paschi pehdiqi laudis, be nekahdas sapraschanas un atsihschanas, tumfsch un nabbagi; wianni dsihwo wairak swehreem nekà zilwekeem lihdsigi. Stahsta, ka weenu tahdu zilweku no Jaun-Dllantes aiswedde us Londones pilfatu; tur to pehz Siropereu mohdes gebrbe un mahzija, un pehz aiswedde atpaktal us wianna tehwischi, lai wianna tautasbeedr mahzitohs no wianna labbaku un glihtaku dsihwi. Bet kas to dewe! Tifko pahrbrauzis mahjäs, winsch atmette sawas drehbes un pliks aisfkehje meschà pee saweem beedreem, un ar winneem gluschi täpat dsihwoja kà bi eeraddis no masahm deenahm. Schee laudis ne sinn no nekahdahm stiprahm ehkahn, wianni apmettaks woi allös woi leelös zaurds kohkös; wiannu barriba irr woi meschawehri un putni, ko wianni meddinadami sakerr, pa kohkeem kahpdami un lehkdami täpat kà ehmi, woi siwis. Sa ar meddinaschanu un siweijofchanu ne isdohdahs, tad arri nemm par labbu ar sahli, ar tahrpeem, gleemescheem, un uttes no matteem iswilkuschi apehd. Prett saweem eenaidneekem wianni breefsmigi atreebjahs un meerà ne paleek, kamehr to nekahwuschki Sawas paschas seewas nesechligi turr un ne ko nerekhina, tad tahm kahds grubtums ussect; wianni tahs dausa un lehfi, kà wiannu niknais prahts wiannus flubbina, un retti kahda seewa, kurrai neubtu pee sawas meefas dsilkas rehtes. Tlkatrs wihrs peenem seewas, zil gribb. Teem maseem behrneem mehds diwus sohbuss isfist un tahm meitinahm wehl nogreesch diwus lohzecklischus pee kreifas rohkas masaka pirksta.

Kad mahte mirst tad winnas sikhdamo behrnu lihds ar winnas dsihwu bedre aprohft. Tomehr sawus behrnus zittahrt mihlo un laipnigi un lehnprahrtigi dsihwo. — No Deewa wianni neko nesinnocht, tomehr wianni tizz, ka zilweks pehz nahwes zittà dsihwofchanà ee-eet. No wella stipri bihstahs un tam par gohdu zilwekus uppure; tàpat arri burwjus zeeni un tohs arri par ahrstehm ture; bet neretti, kad slimneeks nomirft, tad arri to burwi nokauj. Wianni irr drohschi us kaufchanohs un gattawi affinis isleet; dufmu pilni wianni uskriht sawam eenaidneekam un to nositt semme, un par to wairak nerehkina nekà kad buhtu muschu nosittufchi. Tohs aplautus eenaidneekus wianni arri mehds apehft. — Bes schahs negantibas wianni no Ciropas tautahm, kas muhsu laikòs tur apmettuschees, arri eemahzijschees dserfchanas grehku, un nu pa eelahm un zelteem wasajahs plikki un deedeledami, un uskriht ikkatram brandwihnu un tabaku prassidami, un nejauki lammajahs, kad neko nedabbu.

Drufzia labbat gan dsihwo tee Malaiju-tautas beedri, jeb Austral-Indijaneri. Wianni fewim ustaisa buhdas un nefs drehbes no smalki pihtahm maschahm, zitti arri ar leelu skunsti eegreesch fewim ahda wiffadas sikhmes un rakstus, un tahs eerihwe ar farkanu, fillu un dseltenu pehrwi, tà ka schahs sikhmes paleek us wiffu muhschu. Kad Ciropèeri schohs laudis dabbuja pasihft, tad tee no pirma galla rahdijahs lehni un laipnigi; bet ne zil ilqi, tad pee winneem arridsan warreja redseht wiffadu grehku negantibu. Wiannu sirds dsinnahs us breefsmigu atreebschanu eenaidneekam un ahtri fakkaisstahs. Zilweku = uppuri, neschehliga kaufchanohs, sahdsiba, meefasakhariba, masu behrnu nomaitaschana un wehl zittas grehku un launa leetas pee winneem redsamas. Weena fewa, kas kristigu tizzibu bij peenehmufi, pehz peesinnahs patte, ka wianna agrak no saweem pascheem behrneem septin-pazmit patte effoht nonahwejufi. Wihri tàpat peenemum fewas zil gribb. — Wianni tizz, ka effoht weens wiffuspehzigais un zilwekem neredfams Deews, fo sawz Ca = Sua

woi arri Utua. Tas pats zaur zitteem kalpodameem garreem to pasauli un wiffu, kas eeksch tahs, effoht raddijis. Naw nekahda leeta, nekahda buhschana, kurrai naw saws ihpats Deews, kas to usturroht un par to, waldohft. Wiffur, pee wiffahm dabbas leetahm, kad juhras wilni ruhz, kad pehrkons grausch, kad faule un mehnefs spihd un swaignes mirds, kad meschi schalsch un lukaini duhz — wiffur zilweks dsird un manna daschadas deewu balsis un sikhmes. Kad kahds no wiannu keh-nineem woi leeleem karrotajeem woi burwojeem nomirft, tad diwi deewi wianna dwehsele aisweddoht us kahdu laiku debbesis, bet pehz to atkal atgreeschahs us semmi un neredsema irr klahft saweem tautasbeedreem woi raddeem par paligu un patwehrumu. Wianni tà tizz, ka kad mirruscha zilweka meesa satruhdufi, tad ta dwehsele wehl kahdu laiku ap teem truhdeem paleek, bet pehz ta paslehpjahs kohka isgreesstas bildes, fo pee kapsehtahm uszelt; arri besdeligàs, balloschòs, funnòs, schurkàs un kirsalkschòs tahs dwehseles ee-eetoht un ar teem kohpà eelishchoht deewecka bildes. Schahs bildes, zittas labbi leelas, zittas arri masakas irr no kohka isgreesstas, eekschpuffe isurbtas, ar wiffadahm luppatahm un spalwahm puschlotas. Swehtku-laikà tee preesteri tahs nefs faules gaischumà, tahs ar elji eerihwe, ihpafchi wehl isgresno un gohdam apkahrt nehfa. Zittahrt tohs turr ihpafschòs deewecku namnòs, tas irr leelòs alminu tfschuppòs, klaijumà woi appaksch juntina. — Zuhra stahwoht sem 13 deeweekteem, kurreem ikkatram sawa ihpatte darrischana. Saule effoht ta leelaka un augustaka Deewa mahja, un wianni dohma, ka tur pehz mirschanas pascheem buhs muhschiga un laimiga dsihwe. Ikkatrai mahjai saws ihpats deeweellis, t. i., weens no wiannu mirruscheem raddeem, kam sawas labbas un gohdigas dsihwofchanas deht tahds gohds irr no-wehlehts. Tahds nu spehjoht slimmibas un zittas nelaimes peesuhthiht un atkal atgreesst un no ta launa garra pasargahft. Bes ta augustaka Deewa wianni wehl ar ihpafchu gohdu zeen karra-deewu Dro, kam par gohdu zil-

wefus uppure. — Par dwehseles muhschigu dsihwi wianni wiffadus mahnus mahza. To weetu, fur ta dwehsele pehz nahwes dsihwo, nosauz par Bulota, un no turenēs atnahf pee winneem semmē wiffi tee, kas kahdā wihse par zitteem laudim leelaki, gudraki un prahtigaki. Ikkatrs, kas par tahdu isdohdabs, ka tas augstakais Deews pats eeksch wianna irr nolaidēs, pats par Deewu tohp turrehts, un wiffu ko ween wiasch fakka un pawehl, to bes nekahda wahrda tizz un peenemm. Zeels grubtums scheem nabbaga laudim zaur sawadu mahnu-tizzibu rohnahs. Kad kahds burwis melsch, ka zilweks kahdu deewu aisreebis, tad tahds zilweks un wiffas wianna mantas, seewa, behrni, kalpi, lohpi, ehka ic. paleek tabu t. i. aisleegts jeb nolahdehts. Neweens tad nedrihst tahdu zilweku aistikt, winnam palihdseht, winnam barribu jeb dsehreenu padohht, woi mahjās peenemt; ja kahds tomehr to darra, tad tuhlin to breefmigi nosohda. Tahdam nabbadsinam, kas tā kà nolahdehts un atschkirts no wiffseem zitteem, arri naw brihw pascham sawu rohku pehz ehdama issteept, un ja winnam naw nekahdi peederrigi, kas lihds ar winnu nolahdeti, kas winnu barro un aplohp, un kad wiasch pats tā kà lohps ar sawu mutti newarr kahdu barribu attikt, tad baddā janomirft. Warr saprast, ka zaur tahdu

mahnu-tizzibu tee waldineeki un preesteri tohs zittus laudis, kad kahdu naidu turr woi kahdu wainu grihb atrast, neschehligi speesch un mohza.

Par ilgeem laikeem, kamehr Ciropas tautas ar scheem nabbaga paganeem bij eepasinnuschees, neweens wis nedohmaja us to, winnus no grehku negantibas isglahbt un pee krestigas tizzibas peewest, bet tohs jo waitak pomahzija us zitteem grehkeem un nedarbeem. Dee Ciropas kuggineeki, wiffuwairak paschi bes tizzibas, peestahjuschees pee schahm fallahm, preezajahs sawu brandwihnu un zittas blehnu prezjes teem nabbageem pahrdohht un winnu labbi peekrahpt, woi arri ar winnu seewahm grehzigu meefas-kahribu dsiht. Paschi te nabbadsini pehz schehlojahs, ka ikkatrs kuggis no Ciropas nahkdams, jaunu kahdu flimmibu un zittu launumu atnessohht, bet to preekscheje ne atnemmoht wis. — Bet tas wiffuspehzi gais fargs un gans wiffa sawa gannama pulka — tas ne gull neds fnausch. Kad ta stunda bij atnahkusi, tad wiasch arri isgahje pascham atstahtham tahlahm fallahm, ka wiasch atspihdetu teem, kas tumfibas un nahwes ehnefehch, un winnu kahjas lohzitu us to zeltu te meera. — Zeescham wiasch irr tas Kungs, un winnam buhs gohdu atnest arri no teem semmes galleem un arri tahm fallahm juhrā buht preezatees eeksch wianna wahrda! —

S i n n a .

No firds pateizu jums wehl, N. B. . . m no Widsemmes, Zehses aprinki no G. P. . . muischas, par teem 6 fudr. rubuleem, so juhs no Kristus mihlestibas „preeksch Luttera tizzibas Missionareem“ mannim atsubtijuscht. Bahdasim ka ir juhsu dahwana nahls Missionaru-beedribas rohkās. Lai Deews juhsu firdi baggati fwehti ar tizzibas angkeem. — Wehl klahht peeminnam Awischn Laffitajeem: ka mehš lihds schim un tāpat ir us preekschus to deweju subaschanahm ikkatru dahwanu, kas pee mums atnahkuse tamdeht Awises ar pateizibu peeminnam lai tee deweji flaidri dabhu sinnaht, ka ta dahwana muhsu rohkās riltigi atnahkusi; mums naw til dands laika, ka ittattram dewejam ihpafchu grahmata par to warretim jarakstihht un to nosuhtht wipasti. Tāpat arri zitti zeen. mahzitaji sawas draudses Missiones-dahwanas tamdeht Awises celikluschu, lai ne zitt bet ween winnu draudses lohzehti zaur scho mannu rakstu Awises dabhu paschi lassihht un sinnaht, ka tahd no draudses famestas dahwanas riltigi nogahjuschas us Missiones beedribu. — Schis wahrds mannim tā bij jaraksta tamdeht, ka gaddijees kahds nefaprascha, kas tizz un raksta: Tee deweji to leefohht isstuddinahht tiikai tālabbad: woi laudis dabhu sinnaht winnu teizamus darbus!! Neggi tahdam jafakka ar Matt. 9. 5. „Kapehz dohmajat juhs til nelabbi juhsu firdis?! — Kālabbad nepreezajeetes labbal par to, ja dsirdeet, ka gad dabs un ir pasaulē kas Kristu mihle! — Bet lai jums peeteel nu flaidri falkohht kālabbad mums Awises par tahd Missiones dahwanahm tā jaraksta, prohiti: lai deweji flaidri sinu, ka winnu dahwanas pee mums riltigi atnahkuschas.

B r i h w d r i e f e h t .

No jubemallas-gubernements augstas waldschanas pusses: Oberlehrer G. Blaeser, Genjer. Zeltawā, tai 30. September 1857.

No 183.